

Prosečský zpravodaj

Časopis informací a zajímavostí obcí Prosečska

Číslo 8

srpen 2006

Z prosečské historie

Vypravuje prof. Velimír Dvořák, kronikář

Na sklonku rakousko-uherského mocnářství, jehož částí byly tehdy i české země, byly Proseč, Podměstí a Záboří samostatnými obcemi s vlastními zastupitelstvy a starosty. Proseč měla v r. 1914 asi 180 domů a 1150 obyvatel.

Její jádrem bylo náměstí podél silnice, probíhající severojižním směrem od okresního města Vysokého Mýta k Poličce. O jeho vzhled pečoval Okrašlovací spolek, bylo v této době již čisté, bez hromad roští a dříví, ale i bez zeleně trávníku, jeho ozdobou byly dvě řady ještě mladých nedávno vysázených javorů, uprostřed socha Nejsvětější Trojice a dvě kašny. Jedna stála před dolním koncem náměstí proti č. 92 a 25, druhá na horním konci před č. 8 poblíž kříže a nové budovy kostela, který se stal dominantou náměstí. Na náměstí bylo již dosti domů jednopatrových, např. Kadlecovy domy č. 12 a 15, Vobejdovo č. 17, dvoupatrová škola č. 18, č. 19, dům lékárny MUDra Kubíka č. 21, Planičkův č. 24, Skálův dům č. 27, na severní straně Boháčův hostinec č. 70 a 36, na západní straně Kučerovo pekařství č. 51, dále přes velmi úzký výjezd na Č. Rybnou Vávřův dům č. 92, pak až Svatojosefská Jednota č. 59, nová radnice č. 63, Soukalův dům č. 64 a obchod Jonášův, pak Brutarův č. 66. Jižní horní konec uzavírala hospoda Hornička a dům č. 163. Ostatní domky byly přízemní a mezi nimi se zachovaly ještě tři dřevěné domky s podsínkami č. 61 a poblíž kostela č. 5 a 6 Rožkoví. Povrch náměstí byl prašný, chodníky nebyly všude a nebyly jednotné. Mimo náměstí existovaly jen dvě větší souvislejší zástavby.

Na severním okraji u silnice k Podměstí a u potoka

až k hostinci č. 40 bylo asi patnáct domků. Pod dolním koncem náměstí na křižovatce k Boru stál již Kosinerův dům č. 173, dále pak na levé straně silnice několik chalup až k Vávřově usedlosti č. 149, proti ní na levé straně jen č. 53 Bedřicha Svobody ml. U silnice k Č. Rybné začínala pole hned za potokem, u silnice k Budislavi také s velmi úzkým výjezdem stály jen dům č. 50, Kulhavých č. 171 a průmyslová budova č. 170/továrna na obuv, mlýn/, proti ní na pravé straně jen dům č. 176, který si vystavěl stavitel Jan Dočkal, a další tři domky č. 177, 178 a 179 a domek ř. uč. B. Svobody st. č. 182.

Druhá rozlehlejší zástavba byla ulice „Na Domkách“ podél silnice k Záboří. Nedlouho před 1. sv. válkou tam byla většina dřevěných chalup nahrazena zděnými domky. Ze staré zástavby zbyly u silnice jen Náhlíkovo stavení č. 140 a „stará škola“ evangelická č. 7. Jednopatrové byly domy č. 134 Petrovo a č. 175 Filipiovo. Proti němu stála ještě stará, ale zděná Čuprova kovárna č. 123 a nad ní na kopečku evang. kostel a fara č. 120. Chalupám dále k Záboří na vršku se říkalo „na Štimberku“ /z něm. Steinberg Kamenná hora/. Další domky a chalupy se táhly k Záboří, k prosečskému rybníku až k silnici na Paseky. Zde zednický mistr Jirsák ještě před válkou postavil dva domky č. 180 a 181. Jinak byl tehdy prostor podél pasecké silnice prázdný od kat. hřbitova a č. 91 Rejmanova. U výjezdů bezprostředně za náměstím stály kat. fara č. 1, nový domek faráře na penzi Macháčka č. 2 na místě staré kat. školy a Vobejdovo č. 16, kde bydlil uč. Jos. Vobejda.

Z kroniky Martinic

Poněvadž obyvatelé v naší obci Proseči toho jistě mnoho neví o naší bývalé obci Martinicích přidružené od r. 1974 k nynější Proseči, chci podat trochu informací o dřívějším dění. Již v r. 1714-1719 je v martinické kronice zmínka o samotách jako je „Pláňava“, „Na Lhotkách“, v „Hadovci“. V r. 1790 již v obci bylo 36 čísel popisných a r. 1837 50 čísel se 317 obyvateli. První obyvatel obce byl Martin Binko na „Pláňavě“, kterýžto rod zde přetrvával až do r. 1992. V obci se obyvatelstvo zabývalo hlavně pěstováním lnu a tkaním plátna, zemědělstvím a prací v lese při těžbě dřeva. Později druhým vedlejším zaměstnáním byla výroba dřevěných dýmek z olšového fládru a to bylo již v roce 1830 a téměř v každé rodině již od roku 1890. V té době byli v obci 2 obuvníci, 2 krejčí, 1 truhlář a 1 tesař. R. 1827 byla vystavěna první hospoda v obci na čp. 23 a zde se prý užívalo veselí při muzice třebas i tři dny.

Od r. 1843 bylo zahájeno vyučování dětí ve školní expozitūře v čp. 42 v Hadovci, kam docházelo 27-30 žáků. Později byla tato škola vícekrát stěhována do čp. 15, 22 a posledním sídlem bylo čp. 23. V expozitūře vyučovalo postupně od r. 1843 16 panů učitelů do r. 1925-26. Základní kámen pro stavbu školy byl položen 22. června 1924 a vyučování bylo zahájeno r. 1925-26 a prvním definitivním učitelem byl p.uč. Karel Mládek a vyučovalo se v ní do r. 1967, kdy 21.7.1967 byla zdejší škola definitivně uzavřena.

V obci byla i řada významných rodáků, jako **JOSEF CACH**, geometr a lesmistr, který měřil rozsáhlé pralesy na hranicích maďarské Bukoviny, prošel mnoho revírů a 1.července 1890 se odstěhoval do Budislavi, kde postavil mnoho tvrdých cest a rybníků. **VÁCLAV KOSTELECKÝ** - narozen r. 1876 - ředitel tkalcovské školy v České Třebové. **JOSEF DVOŘÁK** - 9. 6.1892 první kazatel evangelické církve v Uhrách a dlouholetý farář ev. církve v Proseči a kronikář obce. **ALOIS METELÁK** - 16. 9.1897 architekt a ředitel státní odborné školy sklářské v Železném Brodě. Kromě jiných děl navrhl „Pomník českých bratří“ na „Růžovém

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Zpráva z matriky Obecního úřadu

Jubilanti srpen

René Čáslavský, Proseč	70 let
Irena Rybenská, Proseč	70 let
Miloslav Břeň, Záboří	75 let
Zlatoslava Macháčková, Záboří	80 let

Narození

Daniel Falsgráb, Proseč
Matěj Melša, Proseč
Veronika Drahošová, Záboří
Patrik Řezáč, Miřetín

Rozloučili jsme se

Marie Barcalová, Miřetín
Slavomil Novák, Záboří

Stanislava Češková, matrikářka

Z kroniky Martinic - pokračování ze str. 1

Dne 16. září 1926 vznikla samostatná obec MARTINICE, odtržená od obcí Záboří, Paseky a Svatá Kateřina, což bylo rozhodnuto Zemským správním výborem a obec obdržela pečeť se znakem rolnického náčiní: hrábě, pluh, radlice, kosa a srp, poukazující zřejmě, že hlavním zaměstnáním zdejšího obyvatelstva bylo rolnictví. Podle těchto insignií se vinul na okraji nápis: "Počestná obec Martinice". Obraz této pečeti je v Zemském archivu muzea v Praze.

Dost bylo psaní o tom, co bylo, nyní se chci zmínit o událostech tohoto roku 2006. Mnoho práce dalo opět zprovoznění koupaliště, které bylo dlouhá léta neudržované. Při těchto pracích bylo účastno malé procento zdejších pracovníků a stále jedněch a těch samých, avšak zásluhou OÚ v Proseči byla práce ukončena včas a v letošním parném létě bylo hojně koupaliště navštěvováno.

V oblasti cyklostezek byla pro návštěvníky tohoto území obnovena „Kolajová studánka“, o které je v kronice zmínka již v r. 1813, kdy prý ruská vojska táhla tímto územím do boje proti Napoleonovi. Vojáci se zastavili u této studánky a pili čistou a pramenitou vodu.

Na martinickém území je též zvláštní „Středoevropské rozvodí“ ve výšce 700 m n. m. Zde se vody dělí do Černého a Severního moře. Zvláště patrné je toto rozvodí při větších deštích, nebo v jarním období při tání sněhu.

Touto cestou chci poděkovat OÚ Proseč za pochopení naší snahy a podporu naší práce. Věříme, že i na opravu místní zvoničky brzy dojde!

Liboslav Krčil

Změna ordinačních hodin MUDr. Bačkovského

BAČKOVSKÝ spol. s r. o.

IČ: 25920642

PROSEČ 201, 539 44 PROSEČ

**ORDINACE
PRAKTICKÝ LÉKAŘ pro dospělé
MUDr. JIŘÍ BAČKOVSKÝ**

	ordinace	návštěvy
Po	9.30 - 14.30	14.30 - 15.30
Út	7.00 - 14.00	14.00 - 15.00
St	7.00 - 14.00	14.00 - 15.00
Čt	7.00 - 15.00	15.00 - 16.00
Pá	7.00 - 11.00	11.00 - 12.00

Telefon: 469 321 203, mobil: 775 321 206

Tyto ordinační hodiny platí od 4. 9. 2006

Jarní humanitární sbírka...

Přátelé, krátce seznamuji s jarní sbírkou, která se konala 29. dubna tohoto roku. Míváme i trochu starostí a obav jak to zvládneme, protože rok od roku bývají sbírky vždy větší. A to je ale radost!

S pomocí přátel se však dobrá věc podaří. Z vašich přinesených darů máme radost. Vítězí vždy dobrá myšlenka - pomoci druhému. Zvláště patří velké díky těm, kteří přinášejí dobré, čisté a kvalitní věci, které pomohou a poslouží. Vaše dary jsme zase ukládali do krabic, aby byl materiál srovnaný a připravený k možnému předání. Přinášeli jste věci, jako vždy a každou sbírku, od ošacení po lůžkoviny, peřiny a příkrývky, nádobí, výbavu pro život pod stanem a k tomu skvělý stan. Díky! Všechno jsme uložili a odvezli v počtu 526 ks krabic - chcete-li v krychlových metrech je to 28 m³.

Díky sběratelům známek z došlých dopisů. Dodržujte však u známek větší okraje, malým okrajem je ohroženo zoubkování známky - pozor na to! Ale pokračujte prosím! Radost nám také dělá velký počet odložených brýlí. Odeslali jsme 195 ks, dále pak 3 kg použitých známek. Znamky a brýle jsou pro misijní účely. Dík za vaše finanční příspěví na dopravu do Diakonie-Broumov-Úpice. Finanční částka 1.374,- Kč je předaná. Velké díky patří stále paní vedoucí prosečské Samoobsluhy a vedoucí zeleniny v Němcově prodejně. Obě ženy pamatují na to, aby nám pomohly získat krabice od jižního ovoce.

Děkujeme Vám, že jste ochotni spolu s námi, ruku v ruce pomáhat potřebným lidem naší planety. Přejeme Vám všem dobře prožitý zbytek prázdninových dnů a šťastné návraty domů.

Podzimní humanitární sbírka

se koná v sobotu 30. září 2006 od 10-18 hodin

v Podměstí u Soukalů 11

Pozvánka

Přijďte příjemně strávit nedělní odpoledne do Litomyšle
na **POSEZENÍ PRO SENIORY** s hudbou a tancem
Začátek vždy v neděli ve 14.00 hod. - konec v 18.00 hod.

TERMÍNY na PODZIM 2006:

- 17. 9. SVATOVÁCLAVSKÉ POSEZENÍ
- 15. 10. TRNKOVÉ POSEZENÍ
- 26. 11. KATEŘINSKÉ POSEZENÍ
- 26. 12. ŠTĚPÁNSKÉ POSEZENÍ - prodloužené do 20 hod.!

K tanci i poslechu hraje oblíbený Malý taneční orchestr z České Třebové pod vedením p. Borýska.

AKCE v ZÁŘÍ 2006:

Ne 17. 9. 2006
14.00 - 18.00 hod	VÁCLAVSKÉ POSEZENÍ PRO SENIORY
K tanci a poslechu hraje oblíbený Malý taneční orchestr z České Třebové pod vedením p. Borýska
So 30. 9. 2006
17.00 hod
1. lekce	ZÁKLADNÍ TANEČNÍ KURZ PRO MLÁDEŽ
Pobavíte se a naučíte se tancovat už před plesovou sezonou!
Bonus pro účastníky telefonní kredit za 300,-
Přihlášky do 25. září v kanceláři Lid. domu
So 30. 9. 2006
20.30 hod	TANEČNÍ PRO DOSPĚLÉ zahajovací lekce
Přijďte si zatančit a příjemně strávit sobotní večery s učitelem tance Janem Bílkem.

www.lidovy-dum.cz, lidovydum@lit.cz tel. 461 619 183, 731 460 663

SKUTEČ TEL: 469 350 930

KOMPLEXNÍ NABÍDKA LAST MINUTE NA
WWW.JOLANATOUR.CZ

NÁŠ TYP NA ZAŘÍ

TURECKO	10 nocí v hotelu*** letecky+ P	6 990,-
TURECKO	11 nocí v hotelu*** letecky+ Al	8 990,-
EGYPT	10 nocí v hotelu*** letecky+P	6 990,-
ŘECKO	10 nocí v apartmánu letecky	5 990,-
ŘECKO	10 nocí v hotelu*** letecky+ P	7 990,-
TUNISKO	10 nocí v hotelu*** letecky+ P	6 990,-
BULHARSKO	10 nocí v penzionu letecky	5 490,-
MALLORKA	10 nocí v hotelu ** letecky + P	7 990,-
KANÁRSKÉ OS.	7 nocí v apartmánu letecky	8 990,-
ITÁLIE	7 nocí v apartmánu + doprava	3 490,-
CHORVATSKO	7 /10/ nocí v apart.+ doprava+ P	5 490,-
CHORVATSKO	7 /10/ nocí v apart. + doprava	3 990,-
ŠPANĚLSKO	7 nocí v hotelu*** + doprava+ PP	5 990,-
CHORVATSKO, ITÁLIE	ubytování stan + doprava	2 490,-

DĚTI JEŠTĚ LEVNĚJI P - polopenze, PP - plná penze,
All inclusive

!!! ZA NAŠE SLUŽBY NEÚČTUJEME PŘÍPLATKY !!!

BLIŽŠÍ INFORMACE NA WWW.JOLANATOUR.CZ
SKUTEČ, PAL. NÁM. Po-Pá 9 00-12 00, 13 00-17 00

DIPRO, výrobní družstvo invalidů v Proseči u Skutče

přijme zaměstnance na tato pracovní
místa:

- VEDOUCÍ OBCHODNÍHO ÚSEKU
- VEDOUCÍ TECHNICKÉHO ÚSEKU
- VEDOUCÍ VÝROBNÍHO ÚSEKU
- OBSLUHA CNC OBRÁBĚCÍHO
CENTRA

Tato pracovní místa jsou vhodná i pro občany se
zdravotním postižením.

Bližší informace budou podány na adrese:

DIPRO, výrobní družstvo invalidů

539 44 Proseč u Skutče 149

tel. č. 469 321 191-4, fax číslo 469 321 168

e-mail: dipro@dipro-prosec.cz

kontakt: p. Zanina Milan,

pí Macháčková Stanislava

Sháním v Proseči a okolí (i Žďárské vrchy) pro
rekreaci i bydlení dům, byt, chalupu, pozemek, les.
Nabídněte. Tel. č. 776 113 404

Neomezené bezdrátové připojení k internetu Tarify od 399 Kč s DPH měsíčně

**PROSEČ - SKUTEČ - KROUNA - BUDISLAV
POŘÍČÍ - DOLNÍ ÚJEZD - LTOMYŠL
ZDERAZ - PASEKY - ČESKÁ RYBNÁ
JAROŠOV - NOVÉ HRADY - NOVÁ VES**

DATANET Computers s.r.o., tel.: 469 321 956,

www.idatanet.eu, info@idatanet.eu

